

Medlem tilladt at gjøre noget Saadant under Debatten. Nu mente det ærede Medlem, at jeg og det ærede Medlem fra Viborg (Klein) vare uenige i saa Henseende, idet den Ene havde udtalt, at Statskassen vilde vinde for stor Fordel, medens den Anden havde udtalt, at Fonden vilde blive tom. Man mente, at dette var saa stor en Meningsforskjel, at det ikke kunde hænge rigtig sammen. Jeg tror dog, at det ærede Medlems Betragtning overfor vort Forslag tilbøielig kan være rigtig, thi jeg indrømmer, at Statskassen vil vinde pekuniært ved vort Forslag, og min Betragtning ved Hensyn til Fonden overfor det ærede Medlems Forslag, nemlig at Fonden derved vil blive tom, anser jeg i ethvert Fald for ogsaa at være rigtig. Paa hvilket af disse Standpunkter har nu egentlig det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds befundet sig? Det ærede Medlem har ganske vist underkrevet denne Betænkning sammen med mig, men da han imødegaar min Betragtning med Hensyn til Lønningsforslaget, saa kan jeg ikke undlade at sige, at det ærede Medlem har givet det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Kleins) Forslag sin Tilslutning. For dette Offer ønsker jeg imidlertid ikke at faae Fonden. Altsaa, naar det ærede Medlem fra Viborg vil have os til at dividere, for ikke at spare Noget, og dernæst vil have os til at udrede væsentlige Summer paa samme Maade til Kjøbstadlønningerne, saa siger jeg, at den Forretning bryder jeg mig ikke om. Thi lige saa villig som jeg er til at gaa med til at give en efter samtlige Forhold her tillands meget anstændig Embedslønning, lige saa usforvarligt vil jeg som Folkerepresentant finde det at gaa Samfundsformuen, Statsformuen for nær og anvende den for at imødekomme en ugrundet Mistanke hos En eller Anden. Denne Engstelse for, at vi skulde kunne vinde Midler ind til Fordel for Statskassen ved denne Reform, begriber jeg aldeles ikke. Jeg vil gjerne tro, at, naar man taler til os paa den Maade, som her er talt til os idag, naar man siger, at vi komme til at vente, vi faae ingen Reform, dersom vi ikke ville det og det, da have de Herrer nogen Ret, eftersom Stillingen er, og efter den Erfaring, vi ved de sidste ti Aars Arbejde have høstet. Jeg har imidlertid det Haab, at vi engang skulle faae et Folkething stærkt nok til at faae en hensigtsvarende og fornuftig Reform gjenneført paa dette Omraade, og det har interesseret mig at høre paa denne Debat i det Hele, at de Bemærkninger ere falske, som ere fremkomne, fordi det koster et Lys over de politiske Tilstande, som ikke ere uden Betydning baade med Hensyn til Fremtiden og for de Erfaringers Skyld, som kunne gjøres fra Fremtiden. Begge Dele ere blevne belyste under denne Ordveksel. Siden jeg har nævnt det ærede Med-

lem fra Sorø, vil jeg sige, at den Glæde, som det ærede Medlem yttede over, at dette Forslag mulig skulde ende i Rigkisten, kan jeg nok forstaa, thi da han ved 1ste Behandling bebudede sit store Endringsforslag om Tiendens Oftergivelse, opfattede jeg det ganske vist slet ikke anderledes, end at det skulde være en af disse store Riser, som kun store Folk kunne magte at kaste ind i denne Sag. Jeg vil indrømme, at nu er det blevet til en mere haandterlig Indretning, som ikke vækker denne Rædsel, dette Smaaredselsbælt fra Mors og fra Sorø. Men jeg kan ikke forstaa, hvorledes de ærede Forslagsstillere kunne mene, at Statens Verdighed er krænket ved denne Rædsel, naar den ærede Ordfører dog i sin Tid har været med til at give Loven af 19de Februar 1861, som fastsatte denne Rædsel; da var der ikke Tale om Statens Verdighed. Det forekommer mig, at i de 20 Aar, hvori vi have forhandlet om Rædsel, Viendeafløsning og Præsternes Lønning, skulde de Herrer være komne med nogle af de nye Ideer, som de nu have fundet paa. Jeg skal ikke forlænge Debatten om denne Sag, men kun sige, at jeg haaber, at det maa lykkes at holde Riserne ude fra denne Lov, og at vi kunne blive politisk modne nok til at sige: Over Sag for sig. Det kan blive galt nok endda, det kan volde Vanskeligheder nok at faae denne lille Sag ordnet, og naar En vil have sin Rædsel, en Anden sin Tiende, en Tredie sit nye Offer, saa kan det blive end yderligere vanskeligt. Forøvrigt vil jeg dog sige til det ærede Medlem i Anledning af hans Glæde over, at dette Lovforslag ikke er naaet videre, at det dog er kommet ud af Gulen igjen, om end sent. Vi have derimod en anden meget vigtig Sag, nemlig Ministeransvarlighedsloven, der efter 2 Aars Behandling ikke er kommen ud af Gulen. Jeg indrømmer, at det ærede Medlem for Sorø Amts 2den Valgkreds er lige saa lidt Fader til den Lov, som jeg er Fader til den her foreliggende, men vi have faaet det Over at tage vare paa den, og da er det, jeg bemærker, at det dog er lykkedes, om end sent, at faae denne Lov frem til Forhandling; lad os da haabe, at det skal komme ligesaa vidt med den anden Sag. Med Hensyn til Lønningspørgsmaalet glædede en Sætning mig, som kom fra det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgkreds (Klein). Han sagde, at han vilde finde denne Lønning af henimod 4,000 Kr. ikke at være upassende lav. Det er dog en Indrømmelse til Flertallet paa et bestemt Hovedpunkt, som jeg glæder mig over, om end jeg maa sige, at det ikke burde være saa vanskeligt at faae denne Indrømmelse frem. Men nu er den given. Naar det ærede Medlem ikke havde staaet paa, at vi skulde gaa yderligere for at bortrydde Modstandernes Mistanke, saa kunde vi have begyndt